

**Հաստատված է
ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔԻ ԵՎ ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ
ԴԱՏԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ**

ամբիոնի << 31 >> << 08>> 2018. նիստում
(արձ. թիվ 1)
Ամբիոնի պետ _____ Մ. Մուրադյան
2018թ.

**ՀՀ ՈՍՏԻԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹԱՀԱՄԱԼԻՐ
ԱՌԱՐԿԱՅԱԿԱՆ ՆԿԱՐԱԳԻՐ**

ԱՌԱՐԿԱՅԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄ	Քաղաքացիական իրավունք - 1
ԱՌԱՐԿԱՅԻ ԴԱՍԻՉ	
ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ	Իրավագիտություն, առկա անվճար ուսուցում
ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ	Իրավագիտություն
ԱՄԲԻՈՆ	Քաղաքացիական իրավունքի և քաղաքացիական դատավարության ամբիոն
<ul style="list-style-type: none"> ▪ մասնաշենք/սենյակ ▪ հեռախոս ▪ էլ հասցե ▪ Web կայքի հասցե 	
ՀԵՂԻՆԱԿ/ՆԵՐ	Դ. Օհանյան 077626161
ՈՒՍ.ՏԱՐԻ/ԿԻՍԱՄՅԱԿ	2-րդ կուրս, 1-ին կիսամյակ

ԿՐԵԴԻՏՆԵՐ	
ԴԱՍԱԺԱՄԵՐԻ ԲԱՇԽՈՒՄ	«Քաղաքացիական իրավունք 1» դասընթացի ընդհանուր ծավալը կազմում է 120 ժամ, որից 32 ժամ դասախոսություն, 24

	<p>Ժամ սեմինար պարապմունք, 8 ժամ գործնական պարապմունք, 56 ժամ ինքնուրույն աշխատանք:</p> <p>Գործնական աշխատանքի համար նախատեսված ժամերին սովորողը լուծում է գործնական խնդիրներ և վարժություններ, պատրաստվում է հաջորդ դասին: Ինքնուրույն աշխատանքի համար հատկացված ժամերին սովորողը կատարում է գրականության ընթերցում և մշակում, վերլուծական, հետազոտական աշխատանք, դասախոսի հանձնարարությամբ կարող է գրել ռեֆերատներ և էսսեներ, պատրաստվում է հաջորդ դասին: Լսարանային դասերը կայանում են շաբաթը երկու անգամ՝ 80 րոպե տևողությամբ: Դասընթացն ավարտվում է կիսամյակի վերջում ստուգաքոջ հանձնելով:</p>
ՆԱԽԱԴԱՅՄԱՆ	Դասընթացը կառուցվում է «ՀՀ քաղաքացիական իրավունք» դասընթացի իմացության վրա:
ՀԱՄԱՌՈՏ ԲՈՎԱՆԱԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ	Դասընթացի շրջանակներում ուսումնասիրվում են քաղաքացիական իրավունքի հասկացությունը, առարկան, մեթոդաբանությունը, աղբյուրները, սուբյեկտները, օբյեկտները, գործարքները, ներկայացուցչությունը, ժամկետները, քաղաքացիական իրավահարաբերությունների ծագումը, իրականացումը և պաշտպանությունը:
ՆՊԱՏԱԿ/ԽՆԴԻՐՆԵՐ	<p>Դասընթացի նպատակն է սովորողներին տալ համապարփակ գիտելիքներ՝</p> <ul style="list-style-type: none"> • քաղաքացիական իրավունքի՝ որպես իրավունքի ճյուղի հասկացության, էության և բովանդակության մասին • իրավունքի համակարգում քաղաքացիական իրավունքի դերի և նշանակության մասին • քաղաքացիական իրավահարաբերության հասկացության, բովանդակության, իրականացման և պաշտպանության մասին • քաղաքացիական իրավունքի սուբյեկտների տեսակների, նրանց իրավասուբյեկտության մասին • քաղաքացիական իրավունքի օբյեկտների, նրանց դասակարգման մասին • գործարքների հասկացության, դրանց տեսակների և ձևի, վավերության պայմանների մասին • ներկայացուցչության հասկացության և տեսակների մասին • ժամկետների հասկացության և տեսակների, հայցային վաղեմության մասին

<p>ԿՐԹԱԿԱՆ ԵԼՔԱՅԻՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐ</p> <p>Կարողանա՝</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. սահմանել քաղաքացիական իրավունքի հասկացությունը, 2. ընկալել քաղաքացիաիրավական հարաբերությունների նշանակությունը և դասակարգումը 3. ներկայացնել քաղաքացիական իրավունքի սուբյեկտների իրավական կարգավիճակի տարրերը / իրավունքներ և պարտականություններ/ 4. ներկայացնել քաղաքացիական իրավունքի օբյեկտների հասկացությունը, վերլուծել դրանց տեսակները 5. սահմանել գործարքների հասկացությունը, տեսակները և ձևը, վերլուծել գործարքների վավերության պայմանները 6. սահմանել ներկայացուցչության հասկացությունը և տեսակները, լիազորագրին ներկայացվող պահանջները 7. ներկայացնել ժամկետների հասկացությունը և հաշվարկման կարգը, ընկալել հայցային վաղեմության նշանակությունը
---	--

<p>ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ</p>	
<p>Հիմնական</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ամբինի կողմից մշակված դասախոսություններ 2. Բարսեղյան Տ.Կ. - ՀՀ քաղաքացիական իրավունք, Մաս առաջին, 3-րդ հրատարակչություն, Երևան, 2006թ. 3. Ավետիսյան Վ.Դ., Մեղրյան Ս.Գ. - Քաղաքացիական իրավունք / գործնական պարապմունքների ձեռնարկ/ , Մաս առաջին, ԵՊՀ հրատարակչություն, Երևան-2006թ. 4. Հայկական ՍՍՀ քաղաքացիական իրավունք, հատոր 1, Ս. Հ. Հովհաննիսյանի խմբ., Եր., ԵՊՀ հրատ., 1978թ. 5. Պետրոսյան Ռ. Գ, Հայաստանի քաղաքացիական դատավարություն, Եր. , 2003 6. Гражданское право / Под ред. А И. Калпина, А И. Масляева. — М.: Проспект, 2011 7. Гражданское право / под общ. ред. С.С. Алексеева. - М. : Норма, 2006 8. Актуальные проблемы гражданского права: сборник ст. - М. Вып.4. - 2002. 9. Комментарий к Гражданскому Кодексу Российской Федерации: части первой. под ред. Н. Д. Егорова и А.П. Сергеева, М. , 2005 10. Брагинский М. И., Витрянский В.В. Договорное право, Книга первая, общие положения, М. , 2000
<p>Լրացուցիչ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Բարսեղյան Տ. Կ. , Մտավոր սեփականության իրավունք, Եր. 2002թ. 2. Толстой Ю. К. Принципы гражданского права: Правоведение, М. 1992 3. Халфина Р. О. Общее учение о правоотношении М. , 1974 4. Грибанов В. П. Юридические лица , М. 1961 5. Братусь С. Н. Субъекты гражданского права, М. 1950 6. Грибанов В. П. Сроки в гражданском праве М. , 1954

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԲԱՂԱԴՐԻՉՆԵՐ ԵՎ ԿՇԻՌ	Ստուգարք (ստուգված, չստուգված)
ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐ / ՄԵԽԱՆԻՉՄԱՆԵՐ	Սովորողը դասընթացից կարող է հանդես բերել մինչև 100% (ստուգված) առաջադիմություն:
ԱՅԼ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	
Ներկայություն	Դասապլանի որևէ փոփոխություն նախօրոք կտեղեկացվի սովորողին:
	Սովորողի դասերին ներկայությունը բխում է նրա իսկ շահերից, քանի որ ներկայությունը ենթադրում է ունկընդրում, մասնակցություն քննարկումներին, չհասկացված կամ վատ հասկացված խնդիրների պարզաբանում, ինքնուրույն աշխատանքների հանձնում: Սովորողն այս դեպքում հնարավորություն է ունենում լսել ոչ միայն ծրագրային կյանքը, այլև մասնակցել քննարկումներին, բանավեճերին, անել ինքնուրույն դատողություններ և հայտնել սեփական տեսակետը:
	Գրավոր աշխատանքների ժամանակ արգելվում է ծածկագրերից օգտվելը: Ծածկագրի հայտնաբերման դեպքում աշխատանքը գնահատվում է զրո միավոր:
Գրավոր աշխատանքներին ներկայացվող պահանջներ	
Ինքնուրույն և գործնական աշխատանքներ	Ինքնուրույն և գործնական աշխատանքները անհրաժեշտ է կատարել առանց կողմնակի միջամտության և հանձնել դրանք նշված ժամանակահատվածում: Ինքնուրույն աշխատանքում արգելվում է գրագողությունը: Այլոց մտքերը օգտագործելու դեպքում սովորողը պարտավոր է նշել աղբյուրը ըստ ընդունված ակադեմիական ձևաչափի:

Թեմա 1

**Քաղաքացիական իրավունքը՝ որպես իրավունքի ճյուղ
(4 ժամ դասախոսություն, 2 ժամ սեմինար պարապմունք)**

Թեմայի հարցերը	Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն
1. Քաղաքացիական իրավունքի հասկացությունը 2. Քաղաքացիական իրավունքի աղբյուրները 2. Քաղաքացիական իրավունքի սահմանազատումը իրավունքի այլ ճյուղերից 3. Քաղաքացիական իրավունքի սկզբունքները 4. Քաղաքացիական իրավունքի համակարգը 5. Քաղաքացիական իրավունքի գիտությունը	Հարցեր 1-6 ներկայացվում է դասախոսություն: Հարցեր 1-6 սեմինար պարապմունք՝ անհատական հարցումների ձևով Հարցեր 1-6 ինքնուրույն աշխատանք. սովորողները ծանոթանում են գրականությանը՝ այնուհետև սեմինար պարապմունքի ժամանակ քննարկվում են խնդրահարույց հարցերը, ստուգվում են ընթացիկ առաջադրանքները

Թեմա 2

**Քաղաքացիական իրավահարաբերություններ
(2 ժամ դասախոսություն)**

Թեմայի հարցեր	Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն
1. Քաղաքացիական իրավահարաբերության հասկացությունը և տարրերը 2. Քաղաքացիական իրավահարաբերության բովանդակությունը 3. Քաղաքացիական իրավահարաբերության դասակարգումը	Հարցեր 1-3 - ներկայացվում է դասախոսություն՝ խմբակային քննարկման միջոցով: Հարցեր 1-3 ինքնուրույն աշխատանք. սովորողները ծանոթանում են գրականությանը՝ այնուհետև քննարկվում են խնդրահարույց հարցերը, ստուգվում են ընթացիկ առաջադրանքները

Թեմա 3

**Ֆիզիկական անձինք որպես քաղաքացիական իրավունքի սուբյեկտ
(4 ժամ դասախոսություն, 2 ժամ սեմինար պարապմունք)**

Թեմայի հարցեր	Դասավանդման և գնահատման
----------------------	--------------------------------

	մեթոդաբանություն
<p>1. Քաղաքացիների իրավասուբյեկտությունը</p> <p>2. Խնամակալություն և հոգաբարձություն, պատրոնաժ</p> <p>3. Քաղաքացու բնակության վայրը, քաղաքացիական կացության ակտեր</p> <p>4. Քաղաքացուն անհայտ բացակայող ճանաչելը և մահացած հայտարարելը</p>	<p>Հարցեր 1-4 - ներկայացվում է դասախոսություն:</p> <p>Հարցեր 1-4 - սեմինար պարապմունք՝ անհատական հարցումների միջոցով:</p> <p>Հարցեր 1-4 ինքնուրույն աշխատանք. սովորողները ծանոթանում են գրականությանը՝ այնուհետև սեմինար պարապմունքի ժամանակ քննարկվում են խնդրահարույց հարցերը, ստուգվում են ընթացիկ առաջադրանքները</p>

Թեմա 4	
Իրավաբանական անձինք որպես քաղաքացիական իրավունքի սուբյեկտ (6 ժամ դասախոսություն, 2 ժամ սեմինար պարապմունք, 2 ժամ գործնական պարապմունք)	
Թեմայի հարցեր	Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն
<p>1. Իրավաբանական անձի հասկացությունը և հատկանիշները</p> <p>2. Իրավաբանական անձի իրավասուբյեկտությունը, իրավաբանական անձի մարմինները, իրավաբանական անձի ծագումն ու դադարումը</p> <p>3. Իրավաբանական անձի անվանումը, ապրանքանիշը, արտադրական դրոշմանիշը, իրավաբանական անձանց տեսակները</p> <p>4. Տնտեսական ընկերությունների և ընկերակցությունների հասկացությունը և տեսակները</p> <p>5. Ոչ առևտրային կազմակերպություններ, ներկայացուցչույթներ և մասնաճյուղեր</p>	<p>Հարցեր 1-5 - ներկայացվում է դասախոսություն:</p> <p>Հարցեր 1-3 - սեմինար պարապմունք՝ անհատական հարցումների ձևով:</p> <p>Հարցեր 4-5- իրականացվում է գործնական աշխատանք. սովորողները պատրաստում են զեկույցներ՝ նախապես տրված թեմաներով, լուծում են գործնական խնդիրներ և վարժություններ:</p> <p>Հարցեր 1-5 ինքնուրույն աշխատանք. սովորողները ծանոթանում են գրականությանը՝ այնուհետև սեմինար պարապմունքի ժամանակ քննարկվում են խնդրահարույց հարցերը, ստուգվում են ընթացիկ առաջադրանքները</p>

Թեմա 5	
Հայաստանի Հանրապետությունը և վարչատարածքային միավորումները որպես քաղաքացիական իրավունքի սուբյեկտ (2 ժամ դասախոսություն)	
Թեմայի հարցեր	Դասավանդման և գնահատման

	մեթոդաբանություն
<p>1. Հայաստանի Հանրապետության, մարզերի և համայնքների իրավասուբյեկտության առանձնահատկությունները</p> <p>2. Պետության մասնակցության ձևերը քաղաքացիական իրավահարաբերություններին</p>	<p>Հարցեր 1-2 - ներկայացվում է դասախոսություն:</p> <p>Հարցեր 1-2 ինքնուրույն աշխատանք. սովորողները ծանոթանում են գրականությանը՝ այնուհետև քննարկվում են խնդրահարույց հարցերը, ստուգվում են ընթացիկ առաջադրանքները</p>

Թեմա 6	
Քաղաքացիական իրավունքի օբյեկտները	
(4 ժամ դասախոսություն, 2 ժամ սեմինար պարապմունք)	
Թեմայի հարցեր	Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն
<p>1. Իրերի հասկացությունը և դասակարգումը</p> <p>2. Դրամը և արժեթղթերը</p> <p>3. Մտավոր գործունեության արդյունքները որպես քաղաքացիական իրավունքների օբյեկտ</p> <p>4. Տեղեկատվությունը որպես քաղաքացիական իրավունքի օբյեկտ</p> <p>5. Անձնական ոչ գույքային բարիքները, աշխատանքները և ծառայությունները որպես քաղաքացիական իրավունքների օբյեկտ</p>	<p>Հարցեր 1-5 - ներկայացվում է դասախոսություն:</p> <p>Հարցեր 1-5 - սեմինար պարապմունք՝ սովորողների անհատական հարցումների ձևով:</p> <p>Հարցեր 1-5 ինքնուրույն աշխատանք. սովորողները ծանոթանում են գրականությանը՝ այնուհետև սեմինար պարապմունքի ժամանակ քննարկվում են խնդրահարույց հարցերը, ստուգվում են ընթացիկ առաջադրանքները</p>

Թեմա 7	
Գործարքներ	
(4 ժամ դասախոսություն, 2 ժամ սեմինար պարապմունք)	
Թեմայի հարցեր	Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն

<p>1. Գործարքի առանձնահատկությունները, կամահայտնությունը գործարքում</p> <p>2. Գործարքների տեսակները և ձևը</p> <p>3. Գործարքի վավերության անվավեր գործարքներ</p>	<p>Հարցեր 1-3 - ներկայացվում է դասախոսություն:</p> <p>Հարցեր 1-3 - սեմինար պարապմունք՝ սովորողների անհատական հարցումների ձևով:</p> <p>Հարցեր 1-3 - ինքնուրույն աշխատանք. սովորողները ծանոթանում են գրականությանը՝ այնուհետև սեմինար պարապմունքի ժամանակ քննարկվում են խնդրահարույց հարցերը, ստուգվում են ընթացիկ առաջադրանքները</p>
---	---

<p align="center">Թեմա 8</p> <p align="center">Ներկայացուցչությունը և ժամկետները քաղաքացիական իրավունքում</p> <p align="center">(4 ժամ դասախոսություն, 2 ժամ սեմինար պարապմունք, 2 ժամ գործնական պարապմունք)</p>	
<p align="center">Թեմայի հարցեր</p>	<p align="center">Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն</p>
<p>1. Ներկայացուցչության տեսակները</p> <p>2. Լիազորագիր</p> <p>3. Ժամկետների հասկացությունը, տեսակները և հաշվարկման կարգը</p> <p>4. Հայցային վաղեմության հասկացությունը և նշանակությունը</p> <p>5. Հայցային վաղեմության կասեցումը, ընդհատումը և վերականգնումը</p> <p>6. Պահանջներ, որոնց վրա հայցային վաղեմություն չի տարածվում</p>	<p>Հարցեր 1-6 - ներկայացվում է դասախոսություն:</p> <p>Հարցեր 1-3 - սեմինար պարապմունք՝ սովորողների անհատական հարցումների ձևով:</p> <p>Հարցեր 4-6 - գործնական պարապմունք. սովորողները լուծում են գործնական խնդիրներ և վարժություններ:</p> <p>Հարցեր 1-6 ինքնուրույն աշխատանք. սովորողները ծանոթանում են գրականությանը՝ այնուհետև սեմինար պարապմունքի ժամանակ քննարկվում են խնդրահարույց հարցերը, ստուգվում են ընթացիկ առաջադրանքները</p>

<p align="center">Թեմա 9</p> <p align="center">Քաղաքացիական իրավահարաբերությունների ծագումը, իրականացումը և պաշտպանությունը</p> <p align="center">(2 ժամ դասախոսություն)</p>	
<p align="center">Թեմայի հարցեր</p>	<p align="center">Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն</p>

<p>1. Քաղաքացիական իրավունքների իրականացումը և պարտականությունների կատարումը</p>	<p>Հարցեր 1-3 - ներկայացվում է դասախոսություն:</p>
<p>2. Քաղաքացիական իրավունքների պաշտպանությունը, ձևերը և եղանակները</p>	<p>Հարցեր 1-3 ինքնուրույն աշխատանք. սովորողները ծանոթանում են գրականությանը՝ այնուհետև քննարկվում են խնդրահարույց հարցերը, ստուգվում են ընթացիկ առաջադրանքները</p>
<p>3. Անձնական ոչ գույքային իրավունքները և դրանց պաշտպանությունը</p>	

Հարցաշար

«Քաղաքացիական իրավունք 1» առարկայի ստուգարքի

1. Քաղաքացիական իրավունքի հասկացությունը
2. Քաղաքացիական իրավունքի սահմանազատումը իրավունքի այլ ճյուղերից:
3. Քաղաքացիական իրավունքի սկզբունքները :
4. Քաղաքացիական իրավունքի համակարգը:
5. Քաղաքացիական իրավունքը որպես գիտություն:

6. Իրավունքի աղբյուրի հասկացությունը և տեսակները: Քաղաքացիական օրենսդրություն:
7. Քաղաքացիական օրենսդրության կիրարկումը:
8. Քաղաքացիական իրավահարաբերության հասկացությունը և տարրերը:
9. Քաղաքացիական իրավահարաբերությունների դասակարգումը:
10. Քաղաքացիական իրավահարաբերությունների ծագման, փոփոփման և դադարման հիմքերը:
11. Քաղաքացիների իրավասուբյեկտությունը:
12. Խնամակալություն և հոգաբարձություն, Պատրոնաժ:
13. Քաղաքացու բնակության վայրը , քաղաքացիական կացության ակտեր:
14. Քաղաքացուն անհայտ բացակայող ճանաչելը և մահացած հայտարարելը:
15. Իրավաբանական անձի հասկացությունը և հատկանիշները:
16. Իրավաբանական անձի իրավասուբյեկտությունը, իրավաբանական անձի մարմինները:
17. Իրավաբանական անձի ծագումն ու դադարումը:
18. Իրավաբանական անձի անվանումը, ապրանքանիշը, արտադրական դրոշմանիշը: Իրավաբանական անձանց տեսակները:
19. Տնտեսական ընկերությունների հասկացությունը և տեսակները:
20. Տնտեսական ընկերակցությունների հասկացությունը և տեսակները:
21. Ոչ առևտրային կազմակերպությունների հասկացությունը և տեսակները:
22. Ներկայացուցչություններ և մասնաճյուղեր:
23. Հայաստանի Հանրապետության, մարզերի և համայնքների իրավասուբյեկտության առանձնահատկությունները:
24. Պետության մասնակցության ձևերը քաղաքացիական իրավահարաբերություններին:
25. Իրերի հասկացությունը և դասակարգումը:
26. Դրամը և արժեթղթերը:
27. Մտավոր գործունեության արդյունքները որպես քաղաքացիական իրավունքների օբյեկտ:
28. Տեղեկատվությունը որպես քաղաքացիական իրավունքների օբյեկտ:
29. Անձնական ոչ գույքային բարիքները որպես քաղաքացիական իրավունքների օբյեկտ:
30. Աշխատանքները և ծառայությունները որպես քաղաքացիական իրավունքների օբյեկտ:
31. Գործարքի հասկացությունը, գործարքի առանձնահատկությունները, կամքը և կամահայտնությունը գործարքում:
32. Գործարքների տեսակները:
33. Գործարքների կնքման ձևերը:
34. Գործարքի վավերության պայմանները, անվավեր գործարքներ:
35. Ներկայացուցչության հասկացությունը և տեսակները:
36. Լիազորագիր, հասկացությունը և տեսակները:
37. Ժամկետների հասկացությունը և տեսակները:
38. Ժամկետների հաշվարկման կարգը:
39. Հայցային վաղեմության հասկացությունը և նշանակությունը:
40. Հայցային վաղեմության կասեցումը, ընդհատումը, վերականգնումը:
41. Պահանջներ, որոնց վրա հայցային վաղեմություն չի տարածվում:
42. Քաղաքացիական իրավունքների իրականացումը և պարտականությունների կատարումը:
43. Քաղաքացիական իրավունքների պաշտպանությունը, ձևերը և եղանակները:
44. Անձնական ոչ գույքային իրավունքները և դրանց պաշտպանությունը: